MEDICINALBERETNING

FOR AARET 1936

FRA

THISTED AMTSLÆGEKREDS

VED

AA. MALTESEN, AMTSLÆGE

THISTED AMTS TIDENDES
BOGTRYKKERI
1937

Omkostningerne ved Aarsberetningens
Trykning og Udsendelse afholdes
af Thisted Amtsraad.

MEDICINALBERETNING

FOR AARET 1936

FRA

THISTED AMTSLÆGEKREDS

VED

AA. MALTESEN, AMTSLÆGE

THISTED AMTS TIDENDES
BOGTRYKKERI
1937

Thisted Amtslægekreds

bestaar af Thisted Amt med Undtagelse af Thyborøn, der hører til Ringkøbing Amtslægekreds. Thisted Amtslægekreds har et Areal paa 23,515 ha. Ved Folketællingen i 1935 var Folkemængden 83,127 fordelt paa 21,558 Husstande. Dens Kystlinje er 534 km.

Den er delt i 2 Lægekredse:

Thisted Lægekreds, bestaaende af Thisted Købstad og 38 Sognekommuner (64 Sogne) og
Morsø Lægekreds, bestaaende af Nykøbing M. Købstad og 14 Sognekommuner (31 Sogne).

Den beregnede Folkemængde i 1936:

Tabel I.

Levendefødte, Dødfødte og Døde.

	Folke-mængde	Levende-fødte	Dødfødte	Døde
Thisted Købstad	8126	151	8	92
Nykøbing M. Købstad	8087	154	7	106
Købstæderne ialt	16213	305	15	198
Thisted Landkreds	49940	1008	22	558
Morsø Landkreds	18704	370	13	175
Landkredsene ialt	68644	1378	35	733
Amtslægekredsen	84857	1683	50	931

Fødsler.

(Efter Sognepræsternes Indberetninger)

Levendefødte.... 1683 (i 1935: 1632) = 971 ‰ af alle Fødsler
Dødfødte ..... 50 (i 1935: 32) = 29 ‰ - — —
Fødsler ialt..... 1733 (i 1934 var der ialt 1674 Fødsler)

I Forhold til Folketallet var der af **Levendefødte:**

I Købstæderne ..... 305 = 18,8 ‰ (i 1935: 19,3 ‰)
I Landkredsene ..... 1378 = 20,0 ‰ (i 1935: 19,1 ‰)
I Amtslægekredsen ..... 1683 = 19,8 ‰

I Forhold til Folketallet var der af **Dødfødte:**

I Købstæderne	15 =	0,9 ‰
I Landsognene	35 =	0,5 ‰
I Amtslægekredsen	50 =	0,6 ‰

I Forhold til Folketallet var **Fødselsoverskudet:**

I Thisted Købstad	59 =	7,26 ‰
I Nykøbing M. Købstad	48 =	5,94 ‰
I Købstæderne	107 =	6,59 ‰
I Thisted Landkreds	450 =	9,01 ‰
I Morsø Landkreds	195 =	10,26 ‰
I Landkredsene	645 =	9,39 ‰
I Amtslægekredsen	752 =	8,86 ‰

Tabel II. **Fødslernes Fordeling** var følgende:

	Levendefødte		Dødfødte	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Thisted Købstad	83	68	7	1
Nykøbing M. Købstad	86	68	4	3
Købstæderne ialt	169	136	11	4
Thisted Landkreds	489	519	13	9
Morsø Landkreds	153	217	7	6
Landkredsene ialt	642	736	20	15
Amtslægekredsen	811	872	31	19

Ifølge **Jordemoderprotokollerne** har Amtets Jordemødre assisteret ved

1739 Fødsler, af disse var
29 Tvillingfødsler, der har altsaa været
1710 Fødende.
1679 Fødsler var rettidige,
60 Fødsler var for tidlige.
1692 Børn blev fødte indenfor Ægteskab,
47 Børn blev fødte udenfor Ægteskab, Antallet af Fødsler udenfor Ægteskab udgør 2,7 % af samtlige Fødsler. (I 1935 blev 2,2 % af Børnene fødte udenfor Ægteskab.)
1682 Fødsler fuldendtes ved Naturen,
13 Gange foretoges Fremtrækning,
11 Gange foretoges Vending,
29 Gange foretoges Tangforløsning,

4 Gange fuldendtes Fødslen ved skarpe Instrumenter,
19 Gange foretoges Udtagning af Moderkagen,
155 Gange anvendtes universel Bedøvelse ved Fødsler,
242 Gange blev der anvendt Pituitrin eller Stoffer med lignende Virkning.
1706 af de fødte Børn levede,
25 Børn døde ved naturlig Fødsel,
8 Børn døde efter Fødsel, hvor der anvendtes Kunsthjælp.
2 Mødre døde efter naturlig Fødsel.

Oversigt over Dødsfaldene.

(Dødfødte ikke medregnede)

I Købstæderne døde 306 Personer, men af disse var 108 hjemmehørende udenfor Købstæderne (indlagte paa Sygehuse o. l.).

I Landkredsene døde 625 Personer.

Fordeles Dødsfaldene efter de Dødes Hjemsted, faar man følgende

Dødelighed i Befolkningen:

I Købstæderne.....	198	= 12,2 ‰	af Folketallet
I Landkredsene	733	= 10,7 ‰	af Folketallet
I Amtslægekredsen ..	931	= 10,9 ‰	af Folketallet

Dødeligheden var størst i Nykøbing M. Købstad..... 13,1 ‰, derefter i
Thisted Købstad..... 11,3 ‰
Thisted Landkreds..... 11,1 ‰
Morsø Landkreds..... 9,5 ‰

Dødsfald i Købstæderne efter Køn og Alder:

Tabel III. (Tallene i Parantes angiver, hvor mange af de Døde, der var hjemmehørende udenfor Købstæderne.)

	0—1 Aar	1—5 Aar	5—15 Aar	15—65 Aar		Over 65 Aar		Ialt
				Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	
Thisted Købstad.....	10 (5)	3 (2)	4 (3)	32 (20)	35 (18)	30 (4)	36 (6)	150 (58)
Nykøbing M. Købstad..... ...	15 (5)	5 (4)	1 (1)	29 (14)	30 (12)	42 (10)	34 (4)	156 (50)
Tilsammen	25 (10)	8 (6)	5 (4)	61 (34)	65 (30)	72 (14)	70 (10)	306 (108)

Tabel IV. **Dødsfald i Landkredsene efter Køn og Alder:**

	0—1 Aar	1—5 Aar	5—15 Aar	15—65 Aar		Over 65 Aar		Ialt
				Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	
Thisted Landkreds	57	13	5	47	50	155	173	500
Morsø Landkreds	13	3	1	10	16	39	43	125
Tilsammen	70	16	6	57	66	194	261	725

Dødeligheden for Spædbørn fra 0—1 Aar udgør saaledes, naar de i Købstæderne døde, men i Landkredsene hjemmehørende, henregnes til deres Hjemsted:

I Købstæderne ..... 15 = 4,9 pr. 100 Levendefødte
I Landkredsene ..... 80 = 5,8 pr. 100 Levendefødte

Oversigt over Dødsfaldene i Aarets Maaneder.

Tabel V. (Efter Hjemsted)

	Jan.	Febr.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oktbr.	Novbr.	Decbr.	Ialt
Thisted Købstad	8	9	8	13	8	7	6	5	4	8	7	9	92
Nykøbing M. Købstad	6	6	14	8	7	16	5	6	11	9	8	10	106
Tilsammen	14	15	22	21	15	23	11	11	15	17	15	19	198
Thisted Landkreds	35	51	66	59	64	53	35	43	29	40	38	45	558
Morsø Landkreds	19	15	15	9	18	11	7	14	17	29	8	13	175
Tilsammen	54	66	81	68	82	64	42	57	46	69	46	58	733
Amtslægekredsen	68	81	103	89	97	87	53	68	61	86	61	77	931

Mortalitetstabel for Aaret 1936

for Thisted Amtslægekreds.

Tabel VI. (Tallene indenfor Paranteserne angiver, hvor mange af de i Købstæderne døde, der var hjemmehørende udenfor Købstæderne.

	Thisted Købstad	Thisted Landkreds	Nykøbing Købstad	Morsø Landkreds	Tilsammen
1. Medfødte Dannelsesfejl	5 (2)	14	7 (2)	2	28
2. Alderdomssvækkelse	15	68	14 (2)	32	129
3. Tyfus	»	»	»	»	»
4. Paratyfus	»	»	»	»	»
5. Mæslinger	»	1	»	»	1
6. Skarlagensfeber	»	»	»	»	»
7. Kighoste	»	8	1	»	9
8. Difteritis	»	»	»	»	»
9. Influenza	2	27	1	2	32
10. Akut Mave-Tarmkatarrh	1	3	»	1	5
11. Børnelammelse	»	»	»	»	»
12. Australsk Sovesyge	»	»	1	»	1
13. Smitsom Hjerne-Rygmarvsbetændelse	»	»	»	»	»
14. Lungetuberkulose	12 (8)	11	7 (5)	1	31
15. Tuberkulose i andre Legemsdele	4 (4)	7	3 (1)	1	15
16. Syfilis	1	1	»	»	2
17. Andre smitsomme Sygdomme	5 (4)	2	»	»	7
18. Kræft	25 (12)	64	33 (13)	28	150
19. Andre Svulster	1 (1)	2	1	1	5
20. Sygdomme i Blod- og Stofskifte	6 (2)	8	2 (2)	»	16
21. Sygdomme i Nervesystem og Sanseorganer	13	61	6 (2)	10	90
22. Hjertesygdomme	11 (2)	78	16 (1)	11	116
23. Andre Sygdomme i Karsystemet	2	13	4	4	23
24. Katarrhalsk Lungebetændelse	6 (2)	47	30 (6)	17	100
25. Lungebetændelse	6 (3)	11	3 (1)	1	21
26. Andre Sygdomme i Aandedrætsorganerne	7 (3)	12	2 (1)	2	23
27. Sygdomme i Fordøjelsesorganerne	5 (3)	10	9 (5)	»	24
28. Sygdomme i Urin- og Kønsorganerne	7 (4)	19	6 (3)	5	37
29. Barselfeber	1 (1)	»	1 (1)	»	2
30. Andre Svangerskabs- og Barselsengssygd.	2 (2)	»	1	»	3
31. Sygdomme i Knogler, Led og ydre Dele	5 (3)	4	1 (1)	»	10
32. Kronisk Alkoholisme	»	»	»	1	1
33. Andre kroniske Forgiftninger	»	»	»	»	»
34. Ulykkestilfælde (inclusive Drab)	5 (1)	13	4 (2)	3	25
35. Selvmord	1	7	»	1	9
36. Uangivet Dødsaarsag	2 (1)	9	3 (2)	2	16
Tilsammen	150 (58)	500	156 (50)	125	931

Deraf døde uden Lægebehandling 23 Mænd, 1 Kvinde, tilsammen 24.
Dødfødte: 31 Mdk., 19 Kvk., tilsammen 50.

Dødsfald af Tuberkulose.

Tabel over Dødsaarsager (Tabel VI) udviser, at der i Aaret 1936 døde 31 Personer af Lungetuberkulose og 15 Personer af Tuberkulose i andre Legemsdele. Ialt er der saaledes forefaldet 46 Dødsfald af Tuberkulose i Amtslægekredsen.

I 1936 udgjorde Tuberkulosedødeligheden 4,9 % af samtlige Dødsfald,
I 1935 „ „ 6,3 % „ „ „ ,
I 1934 „ „ 6,8 % „ „ „ .

Dødsfaldene fordeler sig paa føldende Maade efter den Lægekreds, hvori de er indtrufne:

Tabel VII.

	Købstæderne Mænd	Købstæderne Kvinder	Landkredsene Mænd	Landkredsene Kvinder	Ialt i 1936
Thisted Lægekreds	6	10	8	10	34
Morsø Lægekreds	6	4	1	1	12
Amtslægekredsen	12	14	9	11	46

Paa speciel Blanket (Anmeldelse om en af Tuberkulose lidende Persons Død) anmeldtes 28 Dødsfald af Tuberkulose. Disse fordeler sig paa følgende Maade efter den Lægekreds, hvori de er indtrufne:

Tabel VIII.

	Købstæderne Mænd	Købstæderne Kvinder	Landkredsene Mænd	Landkredsene Kvinder	Ialt i 1936
Thisted Lægekreds	0	5	10	9	24
Morsø Lægekreds	1	0	2	1	4
Amtslægekredsen	1	5	12	10	28

Blandt de af Tuberkulose døde Personer foreligger ingen forudgaaende Anmeldelse om Sygdommen for følgende:

Tabel IX.

	Købstæderne Mænd	Købstæderne Kvinder	Landkredsene Mænd	Landkredsene Kvinder	Ialt i 1936
Thisted Lægekreds	0	2	4	2	8
Morsø Lægekreds	1	0	2	0	3
Amtslægekredsen	1	2	6	2	11

Dødsfald af Kræft.

I Thisted Amtslægekreds døde i 1936 150 Personer af Kræft
„ „ „ „ „ 1935 115 „ „ „
„ „ „ „ „ 1934 92 „ „ „
„ „ „ „ „ 1933 123 „ „ „
„ „ „ „ „ 1932 121 „ „ „
„ „ „ „ „ 1931 124 „ „ „

Antallet af Kræftdødsfald er større end i nogen af de foregaaende 10 Aar.

Tabel X

Skematisk Sygeliste for Aaret 1936 for Købstæderne i Thisted Amtslægekreds.

Folkemængden var ved sidste Folketælling i Aaret 1935 16465 (kalkuleret for Beretningsaaret 16213).

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	Hele Aaret	Deraf indlagte paa Sygehus	De syges Alder							Sum	Det foregaaende Aars Sum
															0—1 Aar	1—5 Aar	5—15 Aar	15—65		Over 65 Aar			
																		M.	Kv.	M.	Kv.		
1. Tyfus	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
2. Paratyfus	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
3. Blodgang	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
4. Smitsom Hjerne-Rygmarvsbetændelse	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1
5. Børnelammelse	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
6. Australsk Sovesyge	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
7. Hikkesyge	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
8. Difteritis	1	„	„	„	„	2	„	„	„	„	„	„	3	3	„	„	„	„	3	„	„	3	„
9. Skarlagensfeber	1	1	„	1	1	3	„	2	7	12	1	„	29	29	1	6	17	3	2	„	„	29	10
10. Mæslinger	1	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1	„	2	„	„	1	„	1	„	„	„	2	563
11. Kighoste	39	16	10	„	„	1	9	5	11	12	15	41	159	„	14	76	65	1	3	„	„	159	212
12. Faaresyge	„	4	3	5	6	13	6	4	3	15	21	22	102	2	1	33	58	5	5	„	„	102	2
13. Rosen	1	2	2	1	5	„	„	„	„	2	4	„	17	3	„	„	1	7	6	1	2	17	16
14. Barselfeber	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1
15. Stivkrampe hos nyfødte	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
16. Blæreudslet hos nyfødte	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
17. Malaria (Koldfeber)	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
18. Gigtfeber	4	1	1	1	3	„	1	„	1	„	„	„	12	2	„	„	6	1	5	„	„	12	14
19. Lungebetændelse	2	„	2	1	5	3	2	„	3	„	„	7	25	„	1	2	6	7	6	2	1	25	16
20. Bronchitis	137	60	53	40	66	8	38	31	13	45	57	36	584	„	64	126	106	95	121	36	36	584	740
21. Katharrhalsk Lungebetændelse	16	21	20	18	14	11	14	13	12	11	5	13	168	4	57	47	13	11	24	6	10	168	209
22. Influenza	50	58	189	164	65	11	9	28	21	19	35	187	836	10	9	115	218	231	243	10	10	836	736
23. Halsbetændelse	44	41	21	25	39	16	47	29	37	99	91	74	563	11	16	113	299	115	104	4	2	563	486
24. Kolerine	13	14	11	29	45	15	33	23	17	18	10	17	245	„	76	68	36	34	29	„	2	245	192
25. Smitsom Gulsot	„	1	„	„	„	„	3	„	„	„	„	„	4	„	1	„	„	1	2	„	„	4	4
26. Kalvekastningsfeber	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1
27. Bornholmsk Syge	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1	„	„	1	„	„	„	„	1	„	„	„	1	3
28. Røde Hunde	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1
29. Skaalkopper	5	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	5	„	„	„	„	„	„	„	„	5	„
30. Roskildesyge	„	„	„	4	„	„	„	„	„	„	„	„	4	„	„	„	„	1	„	„	„	4	„
Sum...	314	219	312	289	249	83	162	135	125	234	240	397	2759	64	240	587	743	514	553	59	63	2759	3207
31. Gonorrhoe	2	1	2	1	3	5	5	1	3	2	7	5	37	1	„	„	„	27	10	„	„	37	49
32. Veneriske Saar	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
33. Syfilis, erhvervet ved Samleje	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	4
34. Syfilis, erhvervet ved tilfældig Smitte	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	3
35. Fnat	13	4	„	2	4	2	„	„	1	10	1	1	38	1	1	8	4	13	12	„	„	38	37
36. Delirium	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1

Tabel XI

Skematisk Sygeliste for Aaret 1936 for Landsognene i Thisted Amtslægekreds.

Folkemængden var ved sidste Folketælling i Aaret 1935 67589 (kalkuleret for Beretningsaaret 68644).

	Januar	Februar	Marts	April	Maj	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	December	Hele Aaret	De syges Alder							Sum	Det foregaaende Aars Sum
														0—1 Aar	1—5 Aar	5—15 Aar	15—65 M.	15—65 Kv.	Over 65 Aar M.	Over 65 Aar Kv.		
1. Tyfus	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
2. Paratyfus	„	„	„	1	„	„	„	„	„	„	„	„	1	„	„	1	„	„	„	„	1	10
3. Blodgang	„	1	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1	„	„	„	„	1	„	„	1	1
4. Smitsom Hjerne-Rygmarvsbetændelse	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	2
5. Børnelammelse	„	„	1	„	„	„	„	„	„	1	„	„	2	„	„	„	1	1	„	„	2	5
6. Australsk Sovesyge	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	6
7. Hikkesyge	„	„	„	2	„	„	„	„	„	„	„	1	3	„	„	„	1	1	1	„	3	3
8. Difteritis	1	2	1	„	„	„	2	„	1	„	„	„	7	„	1	2	2	2	„	„	7	4
9. Skarlagensfeber	5	9	9	2	1	3	2	2	3	9	9	5	59	1	18	37	„	3	„	„	59	37
10. Mæslinger	11	12	39	15	2	„	1	„	2	3	„	„	85	3	38	37	5	2	„	„	85	1338
11. Kighoste	210	184	143	106	65	21	27	63	58	95	58	143	1192	134	569	437	20	13	„	„	1173	583
12. Faaresyge	18	39	22	35	11	7	6	5	3	„	10	6	162	1	31	73	44	13	„	„	162	212
13. Rosen	7	7	4	9	10	5	7	6	3	10	10	11	89	„	2	3	30	40	3	11	89	66
14. Barselfeber	„	„	1	„	„	1	„	„	„	1	1	„	4	„	„	„	„	4	„	„	4	4
15. Stivkrampe hos nyfødte	„	„	„	„	1	„	„	„	„	„	„	„	1	1	„	„	„	„	„	„	1	2
16. Blæreudslet hos nyfødte	„	„	„	„	2	1	„	„	„	„	„	„	3	3	„	„	„	„	„	„	3	8
17. Malaria (Koldfeber)	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
18. Gigtfeber	3	10	5	9	14	11	6	6	4	2	5	4	79	„	1	12	26	40	„	„	79	68
19. Lungebetændelse	9	8	7	13	11	10	7	2	„	5	3	6	81	„	4	16	38	14	5	4	81	100
20. Bronchitis	270	234	270	285	204	153	109	96	69	141	140	141	2112	266	359	288	365	466	171	197	2112	2249
21. Katharrhalsk Lungebetændelse	63	66	74	117	63	56	32	29	19	29	33	40	621	198	164	67	43	55	33	61	621	775
22. Influenza	102	115	503	742	209	72	36	31	60	62	115	412	2459	36	198	519	820	805	44	37	2459	1924
23. Halsbetændelse	111	95	93	97	73	88	79	102	119	110	145	122	1234	17	169	373	342	327	4	2	1234	1225
24. Kolerine	37	33	28	29	46	74	114	93	90	29	31	18	622	162	141	85	112	101	8	13	622	685
25. Smitsom Gulsot	3	3	„	3	3	4	2	3	3	2	1	„	27	1	„	6	11	6	3	„	27	55
26. Kalvekastningsfeber	2	„	„	„	„	1	1	1	1	1	1	„	8	„	„	„	6	2	„	„	8	8
27. Bornholmsk Syge	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
28. Røde Hunde	1	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1	„	„	1	„	„	„	„	1	1
29. Skaalkopper	3	„	1	„	„	„	„	„	„	„	„	„	4	1	„	2	„	1	„	„	4	„
Sum...	856	818	1201	1465	715	507	431	439	435	500	562	909	8838	824	1695	1959	1866	1897	272	325	8838	9371
30. Gonorrhoe	1	3	2	1	2	5	2	1	11	2	1	1	32	„	„	„	23	9	„	„	32	48
31. Veneriske Saar	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„
32. Syfilis, erhvervet ved Samleje	2	„	1	„	„	1	„	„	„	1	„	„	5	„	„	„	4	1	„	„	5	5
33. Syfilis, erhvervet ved tilfældig Smitte	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1
34. Fnat	33	9	8	19	21	7	7	15	20	18	12	36	205	1	21	58	69	55	„	„	205	286
35. Delirium	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	„	1

Sygeligheden.

Antallet af anmeldte Sygdomstilfælde var:

	1936	1935	1934	1933	1932
I Købstæderne.....	2759	3209	2180	2728	2992
I Landkredsene.....	8838	9372	6402	7574	7373
I Amtslægekredsen	11597	12581	8582	10302	10365

Den relative Sygelighed (Forholdet mellem Antallet af anmeldte Sygdomstilfælde og Folketallet) bliver herefter:

	1936	1935	1934	1933	1932
I Købstæderne.....	17,0 %	19,8 %	13,4 %	16,9 %	18,6 %
I Landkredsene	12,8 %	13,4 %	9,2 %	10,9 %	10,7 %
I Amtslægekredsen .	13,7 %	14,8 %	10,0 %	12,1 %	12,2 %

Idet der henvises til Tabellerne X og XI samt til de praktiserende Lægers Aarsberetninger skal følgende berettes om Aarets Sygelighed:

Tyfus (Febris typhoidea). Nye Tilfælde er ikke anmeldt i Aaret 1936. Der findes 4 kendte Tyfussmittebærere i Amtslægekredsen, ingen af disse har givet Anledning til Smittespredning i Aaret 1936.

Paratyfus (Febris paratyphoidea). Der er anmeldt 1 Tilfælde i Morsø Lægekreds, den angrebne Patient helbrededes uden at blive Smittebærer. Der lever 3 kendte Paratyfussmittebærere i Amtslægekredsen, og en Kvinde, der var bleven Smittebærer efter at have haft Paratyfus i København, har den største Del af Aaret haft Bopæl i Thisted Købstad. Der er ikke konstateret Smittespredning fra nogen af disse Smittebærere i Aaret 1936.

Blodgang (Paradysenteria). Der er anmeldt 1 Tilfælde i Thisted Lægekreds. Den Læge, der konstaterede Sygdommen, meddelte, at der i Patientens Omgivelser havde været flere lignende Sygdomstilfælde, der helbrededes, uden at Patienterne søgte Lægehjælp.

Smitsom Hjerne-Rygmarvsbetændelse (Meningitis cerebrospinalis epidemica). Der har været anmeldt flere Tilfælde, men ved nøjere Efterundersøgelser har det i alle Tilfælde vist sig at være andre Former af Hjernebetændelse.

Børnelammelse (Poliomyelitis anterior acuta). Der er anmeldt 2 Tilfælde, begge i Thisted Landkreds. Begge Tilfælde var svære med udbredte Lammelser, der har ikke været noget Dødsfald.

Australsk Sovesyge (Encephalitis epidemica). Ingen Tilfælde anmeldte i 1936.

Hikkesyge (Singultus epidemicus). Der er i Thisted Landkreds anmeldt 3 Tilfælde, ingen Tilfælde i den øvrige Del af Amtslægekredsen. De 2 af Tilfældene anmeldtes i April Maaned samtidig med, at der var en udbredt Influenzaepidemi i Lægekredsen.

Difteritis (Difteria). Der er anmeldt 3 Tilfælde i Nykøbing M. og 7 Tilfælde i Morsø Landkreds, ingen Tilfælde i Thisted Lægekreds. I Morsø Lægekreds, hvor der i Aarene fra 1922 til 1927 blev foretaget en ret gennemgribende Vaccination med Difterianatoxin, har der siden 1927 kun været anmeldt ganske enkelte Difteritilfælde, og disse var i de fleste Tilfælde paaviseligt indførte fra andre Egne af Landet. Hvis den Stigning af Difteritilfældene, der er paavist i 1936, fortsættes i kommende Aar, vil det sikkert være tilraadeligt at genoptage Vaccinationen.

Skarlagensfeber (Scarlatina). Der er anmeldt 29 Tilfælde i Købstæderne og 59 Tilfælde i Landkredsene, ingen Dødsfald. Sygdomstilfældene optraadte oftest enkelt- eller parvis spredte over alle Aarets Maaneder. I den sydlige Del af Thisted Lægekreds var der i Oktober Maaned en lille Epidemi, der skyldtes indført Smitte fra Aarhus, i 2 andre Tilfælde skyldtes Smitten Patienter, der var hjemvendte fra Sygehusophold.

Mæslinger (Morbilli). Den voldsomme Mæslingeepidemi, der var udbredt over hele Amtslægekredsen i 1935, fortsatte i de første Maaneder af 1936. Henimod Aarets Slutning meldtes kun enkelte Tilfælde. Fra Thisted Lægekreds er der anmeldt 1 Dødsfald af Mæslinger.

Kighoste (Tussis convulsive). Der er anmeldt 159 Tilfælde fra Købstæderne og 1173 Tilfælde i Landkredsene, ialt 1332 Tilfælde med 9 Dødsfald mod 795 Tilfælde og 6 Dødsfald i 1935.

Faaresyge (Parotitis epidemica). Fra Købstæderne er anmeldt 102 Tilfælde, deraf de 94 fra Thisted, fra Landkredsene meldtes 162 Tilfælde, hvoraf de 158 Tilfælde fra Thisted Lægekreds.

Rosen (Erysipelas). Antallet af anmeldte Tilfælde viser en stadig Stigen i de sidste 5 Aar. Ialt er der i 1936 anmeldt 106 Tilfælde, hvoraf de 17 Tilfælde er anmeldte fra Købstæderne. Der er anmeldt 3 Dødsfald af Rosen.

Barselfeber (Febris puerperalis). Der er kun anmeldt 4 Barselfebertilfælde, alle fra Landkredsene, og 2 Dødsfald.

Stivkrampe hos nyfødte (Tetanus neonatorum) er kun anmeldt med 1 Tilfælde i Landkredsene, ingen i Købstæderne, ingen Dødsfald.

Blæreudslet hos nyfødte (Pemphigus neonatorum). Der er kun anmeldt 3 Tilfælde af denne Sygdom mod 8 Tilfælde i 1935.

Gigtfeber (Febris rheumatica). Der er en lille Nedgang i Antallet af anmeldte Gigtfebertilfælde i Købstæderne, men en ret kraftig Stigning i Tilfælde anmeldte fra Landsognene. Ialt er der anmeldt 91 Tilfælde mod 82 i 1935.

Lungebetændelse (Pneumonia crouposa). Der er anmeldt 25 Tilfælde i Købstæderne og 81 Tilfælde i Landkredsene, ialt 106 Tilfælde med 21 Dødsfald.

Bronkitis (Tracheo-Bronchitis). I Forhold til Aaret 1935 er der en betydelig Nedgang i Antallet af anmeldte Bronkitistilfælde, Nedgangen er forholdsvis størst i Købstæderne.

Katarrhalsk Lungebetændelse (Bronchopneumonia et Bronchitis capillaris). Der er anmeldt 168 Tilfælde i Købstæderne og 621 Tilfælde i Landkredsene. I Købstæderne er anmeldt 36 Dødsfald af katarrhalsk Lungebetændelse, i Landkredsene 64 Dødsfald. Den relativt store Dødelighed af katarrhalsk Lungebetændelse i Købstæderne skyldes, at Sygdommen ofte opstaar som Komplikation efter Operationer, og disse foretages jo, for de fleste Operationer, paa Sygehusene i Købstæderne, selv om Patienterne er hjemmehørende i Landkredsene.

Influenza (Influenza). Der er ialt anmeldt 3295 Tilfælde af Influenza med 32 Dødsfald i 1936 mod 2660 Tilfælde med 17 Dødsfald i 1935. Som sædvanlig anmeldtes de fleste Tilfælde i Maanederne Marts og April, men i December Maaned forplantede den i det øvrige Land udbredte Influenzaepidemi sig her til Amtslægekredsen, og der kom en voldsom Stigning af anmeldte Til-Tilfælde, der fortsatte ind i det nye Aar.

Halsbetændelse (Angina tonsillaris). Der er anmeldt 1797 Tilfælde med 2 Dødsfald mod 1711 Tilfælde i 1935.

Kolerine (Cholerine et Catarrhus intestinalis acutus).

I Aaret	1936	anmeldtes	867	Tilfælde,	deraf	238	Tilfælde	hos	Børn	under	1	Aar
„ „	1935	„	877	„	„	257	„	„	„	„	„	„
„ „	1934	„	910	„	„	315	„	„	„	„	„	„
„ „	1933	„	816	„	„	223	„	„	„	„	„	„
„ „	1932	„	993	„	„	262	„	„	„	„	„	„
„ „	1931	„	612	„	„	200	„	„	„	„	„	„
„ „	1930	„	752	„	„	251	„	„	„	„	„	„

Der er anmeldt et usædvanligt stort Antal Kolerinetilfælde fra Nykøbing M., 148 i 1936 mod 82 i 1935, men deraf var kun de 51 Tilfælde hos Børn under 1 Aar. Selv om Antallet af anmeldte Kolerinetilfælde kun viser ringe Nedgang, er der en glædelig Nedgang i Antallet af anmeldte Dødsfald, idet der kun har været 5 Dødfald i 1936 mod 15 i 1935.

Smitsom Gulsot (Icterus catarrhalis epidemicus). Denne Sygdom er i de sidste 2 Aar aftaget saa stærkt, at den nu kan kaldes en sjælden Sygdom. Der er i Aar kun anmeldt 31 Tilfælde, deraf de 4 i Købslæderne.

Kalvekastningsfeber (Febris undulans). Der er paa Ugelisterne anmeldt 8 Tilfælde, men hertil kommer ifølge Seruminstituttets Opgivelse yderligere 6 Tilfælde, alle i Landkredsene. I Thisted Lægekreds forekom der i Hørdum Mejeris Opland saa mange Tilfælde, at det gav Anledning til, at Mejeriet indførte Langtidspasteurisering af al den Mælk, der solgtes fra Mejeriet.

De veneriske Sygdomme. Der er anmeldt 60 Tilfælde af Gonorrhoe og 5 Tilfælde af erhvervet Syfilis, hvilket er en betydelig Nedgang i Sammenligning med forrige Aar.

Fnat (Scabies). Der er anmeldt 38 Tilfælde i Købstæderne og 205 Tilfælde i Landkredsene.

Delirium (Delirium tremens) er ikke anmeldt i Aaret 1936.

Overførte Dyresygdomme. Foruden de allerede omtalte Tilfælde af Kalvekastningsfeber skal det anføres, at en praktiserende Læge i sin Aarsberetning meddeler, at han har set flere Tilfælde af Ringorm hos Mennesker, der antagelig var overført fra Kalve.

Forgiftninger. Fra Sygehusene og de praktiserende Læger meddeles om 2 Tilfælde af Forgiftning med Petroleum, 1 Tilfælde af Forgiftning med Blyvand, 1 Tilfælde af Forgiftning med Antifebrin, 1 Tilfælde af Forgiftning med Atophan og 1 Tilfælde af Forgiftning med Dormintabletter. Der er ikke anmeldt noget Dødsfald som Følge af Forgiftning.

Lunge- og Strubetuberkulose (Tuberkulosis pulmonum et laryngis). Der er anmeldt følgende Tilfælde:

	Mænd	Kvinder	Ialt	
Thisted Købstad	1	2	3	
Nykøbing M. Købstad	4	1	5	
Købstæderne ialt	5	3	8	
Thisted Landkreds	15	33	48	
Morsø Landkreds	1	4	5	
Landkredsene ialt	16	37	53	
I hele Amtslægekredsen	21	40	61	(61 i 1935)

De hygiejniske Forhold.

A. Købstæderne.

Sundhedskommissionernes Virksomhed.

Sundhedsvedtægten for Thisted Købstad er stadfæstet 22. November 1919 med Ændringer af 7. Marts 1927. Regulativ for Kødkontrol er stadfæstet 21. April 1934. Sundhedskommissionen har holdt 6 Møder, desuden er behandlet en Del Sager ved Cirkulation mellem Medlemmerne. Der er behandlet følgende Sager:

1 Sag angaaende Afløb fra Tuberkulosehospitalet.
1 Sag angaaende Opførelse af et Savskæreri.
2 Sager angaaende Indretning af Restaurationslokaler.
2 Sager angaaende Klager over Røgplage.
14 Sager angaaende Overbebyggelse.
37 Sager angaaende Installation af W. C.

Sundhedsvedtægten i Nykøbing M. er stadfæstet i 1928. Sundhedskommissionen har holdt 4 Møder, hvori er behandlet følgende Sager:

1 Sag angaaende Indretning af Restaurationslokale.
1 Sag angaaende Indretning af Slagterbutik.
1 Sag angaaende Tilladelse til at forhandle Kærnemælk Nr. 2 paa Flasker.
1 Sag angaaende Svendehjemmets Lokaler.
1 Sag angaaende Overbebyggelse.
1 Sag angaaende Godkendelse af Stassaniseringsanlæg.
1 Sag angaaende Støv- og Støjplage.

Drikkevandsforsyningen.

I Thisted var Hovedvandledningens Længde ved Aarets Udgang 22,110 Meter (uforandret). Stikledningernes Længde var ved Aarets Udgang 7532 Meter (Tilvækst 81 Meter).

Totalt Vandforbrug i 1936 var 511,988 Kubikmeter.

Industrielt Vandforbrug var 145,188 Kubikmeter.

Vandforbrug pr. Individ pr. Døgn (fraregnet industrielt Forbrug) var 123 Liter.

I Nykøbing M. var Hovedvandledningens Længde ved Aarets Udgang 15,600 Meter.

Totalt Vandforbrug i 1936 var 727,324 Kubikmeter.

Vandforbrug pr. Individ pr. Døgn var 245 Liter.

Der er installeret Hydrofor i den gamle Vandbeholder „Vejrmøllehøj“ og nedlagt 400 Meter ny Hovedledning.

Afløbsforhold og W. C.

I Thisted var Hovedkloakens Længde ved Aarets Udgang uforandret 9890 Meter.

W. C.-Sædernes Antal er forøget med 74 Sæder, saaledes at der nu er 1039 Sæder i Købstaden.

I Nykøbing M. er Hovedkloakens Længde i Aarets Løb forøget med 350 Meter, ved Aarets Udgang var Længden 9610 Meter. W. C.-Sædernes Antal er forøget med 93 Sæder til 968.

Nat- og Dagrenovationen.

I Thisted Købstad var Antallet af Latrintønder den 31. December 1936 ialt 927 Stk. ($^{31}/_{12}$ 1935 ialt 975 Stk.). Skarnbøtternes Antal var paa samme Tid 1615 Stk. (i 1935: 1600 Stk.). Latrintønderne udføres, efter at være forsynede med tætsluttende, fastskruet Laag, een Gang ugentlig til den kommunale Renovationsanstalt, hvor de renses før Genudleveringen. Skarnbøtterne tømmes ugentlig i tildækkede Kassevogne, der fører Indholdet til Renovationsanstalten. Der er ialt udkørt 1060 Læs Dagrenovation i Aaret 1936.

I Nykøbing Købstad var Antallet af Latrintønder den 31. December 1936 ialt 1335 Stk. ($^{31}/_{12}$ 1935 ialt 1400 Stk.). Af Skarnbøtter fandtes $^{31}/_{12}$ 1936 2265 Stk. (i 1935: 2250 Stk). Latrinen bortføres af 3 Entreprenører, der er Landmænd, og anvendes af disse, blandet med Staldgødning, til Gødning af deres Jord eller sælges til andre Landmænd. Skarnbøtterne udtømmes een Gang ugentlig i Kassevogne, Indholdet anvendes til Opfyldning paa et lavtliggende Areal vest for Byen, denne Plads agtes, naar Opfyldningen er fuldendt, anvendt som Sportsplads. Der er ialt i 1936 udkørt c. 2500 Læs Dagrenovation.

Kontrol med Levnedsmidler.

I Thisted slagtedes paa det offentlige Slagtehus og de 2 Svineslagterier:

1163	Stk.	Hornkvæg	med en	Tuberkuloseprocent	paa	25,7 %
1764	„	Fedekalve	„ „	„	„	7,0 %
1699	„	Spædekalve	„ „	„	„	0,4 %
2178	„	Faar og Lam	„ „	„	„	0,1 %
65956	„	Svin	„ „	„	„	4,7 %

Der er undersøgt 114 Prøver af Sødmælk, 5 Prøver af Skummetmælk, 8 Prøver af Kærnemælk og 6 Prøver af Fløde. 1 Sødmælksprøve var ikke helt ren, iøvrigt var der intet at bemærke til de undersøgte Prøver.

I Nykøbing M. slagtedes paa det offentlige Slagtehus:

828	Stk.	Hornkvæg	med en	Tuberkuloseprocent	paa	45,3 %
856	„	Fedekalve	„ „	„	„	16,9 %
957	„	Spædekalve	„ „	„	„	0,6 %
1214	„	Faar og Lam	„ „	„	„	0 %
1406	„	Svin	„ „	„	„	9,7 %

Paa Andelssvineslagteriet i Nykøbing M. slagtedes:

666	Stk.	Hornkvæg	med en Tuberkuloseprocent paa		44,1	%
694	„	Fedekalve	„ „	„	14,8	%
1901	„	Spædekalve	„ „	„	0,8	%
737	„	Faar og Lam	„ „	„	0	%
53141	„	Svin	„ „	„	5,3	%

Der er undersøgt en Række Prøver af Sodavand, Citronsodavand, Hvidtøl samt Prøver af alle Slags Krydderier i stødt Tilstand. Der udtages aarligt 6 Mælkeprøver, væsentlig Prøver af Skummetmælk, fra hvert Mejeri. Der har ikke været noget at bemærke til de i 1936 undersøgte Prøver.

Bebyggelsesforhold og Bolighygiejne.

I Thisted er Folketallet, ifølge Opgivelse fra Folkeregisteret, faldet med 28 Personer. Der er i Aaret 1936 opført 13 nye Beboelseshuse med 14 nye Lejligheder. Af disse var 5 Toværelses-, 5 Treværelses-, 3 Fireværelses- og 1 Femværelseslejligheder. Der er ved Nedrivning nedlagt 15 Lejligheder, af disse var 14 Toværelses- og 1 Fireværelseslejligheder.

I Nykøbing M. er der i 1936 opført 12 Beboelseshuse med 24 Lejligheder. Af disse var 5 Toværelses-, 16 Treværelses-, 2 Fireværelses- og 1 Femværelseslejligheder. Der er nedrevet 1 Hus med 2 Lejligheder.

Omsorg for Børn.

Den gennemsnitlige Belægning paa Thisted Børnehjem, der er statsanerkendt med Plads til 12 Børn i Alderen 0—4 Aar, har været 13 i Aaret 1936. Sundhedstilstanden paa Børnehjemmet har været god, og der har ikke været noget Dødsfald blandt Børnene i 1936.

Thisted Børneasyl har haft gratis Middagsbespisning for Børn i 113 Dage. Gennemsnitlig deltog 206 Børn daglig i Bespisningen.

Under Tilsyn af Thisted Børneværn er 59 Børn efter Kap. VII og VIII og 47 Børn efter Kap. IX i Lov om offentlig Forsorg.

Under Tilsyn af Børneværnet i Nykøbing M. var 205 Børn efter Kap. VII, 1 Barn efter Kap. VIII og 28 Børn efter Kap. IX i Lov om offentlig Forsorg. Der er ingen Børnehjem i Nykøbing M.

Skolerne.

I Thisted var Antallet af skolesøgende Børn i Borgerskolen den 1/4 1936: 425 Drenge — 452 Piger, ialt 877 (i 1935: 885), i den kommunale Realskole: 146 Drenge — 124 Piger, ialt 270 (i 1935: 266).

Der er ingen Skolelæge eller Skoletandlæge.

I Nykøbing M. var Antallet af skolesøgende Børn i Kommuneskolen: 553 Drenge — 478 Piger, ialt 1031 (i 1935: 1023), i den private Realskole: 63 Drenge — 71 Piger, ialt 134 (i 1935: 134).

Læge Friis-Rasmussen er indstillet til Skolelæge, der er ingen Skoletandlæge.

Omsorg for Gamle og Fattige.

Thisted Fattiggaard er nedlagt i 1936.

Paa Thisted Alderdomshjem, der har Plads til 42 Alumner, var der ved Aarets Udgang 29 Alumner, i Krejbergs Stiftelse bor 4 Kvinder, der hver har en Toværelseslejlighed, i Haandværkerstiftelsen bor 12 Personer, og paa Konsul Johnsons Rekreationshjem faar 12 Personer kortere Rekreationsophold, Opholdets Varighed er 6 Uger — 2 Maaneder, i enkelte Tilfælde indtil 3 Maaneder.

I Nykøbing M. er Fattiggaarden i 1936 ombygget og indrettet som Filial af Arbejdsanstalten i Aalborg. Der er Plads til 10 Personer, 6 Mænd og 4 Kvinder, Gennemsnitsbelægningen i 1936 har været 4 Personer. Paa de gamles Hjem boede ved Aarets Udgang 59 Personer, i M. C. Holms Stiftelse 20 Personer, i Filtenborgs Stiftelse 6 Personer, i Boschs Stiftelse 5 Personer, i Nybys Stiftelse 4 Personer, paa „Hospitalet" 8 Personer og i N. A. Christensen og Hustrus Stiftelse 26 Personer.

Bade og Idræt.

Det Udvalg, der i 1935 blev nedsat med det Formaal at faa bygget en Varmtvandsbadeanstalt og en større fælles Friluftsbadeanstalt i Thisted, har endt sit Arbejde uden Resultat. Paa det nye Stadion vil blive opført et Idrætshus med Brusebade.

I Nykøbing M. er i 1936 opført en Tennishal, der benyttes meget i Vintermaanederne.

Foranstaltninger mod Sygdomme.

Ved de **offentlige Vaccinationer** i Thisted Købstad vaccineredes 113 Personer. Ingen af de ved Desinfektionsvæsenet eller ved Sygehuset ansatte Personer har ladet sig revaccinere i 1936.

Offentlig behandledes i Thisted 26 Mænd og 7 Kvinder for Gonorrhoe og 10 Mænd og 2 Kvinder for Syfilis.

Til **Tuberkulosestationen** i Thisted er henvist 117 Personer. Der føres Tilsyn med 58 Hjem, deraf 16 med aaben Tuberkulose. Stationen har henvist 1 Patient til Hospital, 21 Patienter til Sanatorium, 4 Patienter til Kystsanatorium og 3 Patienter til Ferieophold. Der er uddelt 165 kg. Havregryn og 1470 Liter Mælk til trængende Patienter.

Sygeplejen i Thisted besørges foruden af Tuberkulosestationens Sygeplejerske, der har aflagt 38 Sygebesøg hos tuberkuløse Patienter i Byen, af en af Sygekassen ansat Sygeplejerske og en Menighedssygeplejerske (Diakonisse). Desuden findes der flere Privatsygeplejersker, af disse er dog ingen autoriserede Sygeplejersker.

Ved de **offentlige Vaccinationer** i Nykøbing M. vaccineredes 129 Personer. Ingen af de Desinfektionsvæsenet eller ved Sygehuset ansatte Personer lod sig vaccinere i 1936.

Offentlig behandledes i Nykøbing M. 9 Personer for Gonorrhoe.

Til **Tuberkulosestationen** i Nykøbing M. henvistes 35 Personer, og der føres gennem Stationen Tilsyn med 34 Hjem, hvoraf 4 med aaben Tuberkulose. Stationen henviste 3 Patienter til Sanatorium og 4 Patienter til Kystsanatorium. Stationssygeplejersken har aflagt 388 Sygebesøg

i 34 Hjem, fra Stationen er uddelt 65 kg. Havregryn, 1073 Liter Mælk og 15 Flasker Maltøl til trængende Patienter.

Sygeplejen i Nykøbing M. besørges af 2 Sygeplejersker, der er ansatte af Sygekassen samt en Menighedssygeplejerske. Desuden er der 2 Damer, der mod Betaling passer Barselpatienter. Sygeplejersken fører vederlagsfrit Tilsyn med de Hjem, der har Plejebørn.

B. Landkredsene.

I Thisted Landkreds er nye Sundhedsvedtægter stadfæstede for Sennels, Øsløs-Vesløs-Arup og Østerild Kommuner, i Morsø Lægekreds er nye Sundhedsvedtægter stadfæstede for Ljørslev-Ørding og Frøslev-Mollerup Kommuner i Aaret 1936.

Sundhedskommissionernes Virksomhed.

I Thisted Lægekreds har Embedslægen deltaget i 7 Sundhedskommissionsmøder, hvor der behandledes 2 Sager om Anlæggelse af Vandværker, 3 Sager om Installation af W. C. med Septic Tank, 3 Sager om Slagtehuse, 1 Sag om Afløb fra et Slagtehus, 1 Sag om Benyttelse af en gammel Brønd som Sivebrønd og 2 Sager om Kloakering af aabne Rendestene.

I Morsø Lægekreds har Embedslægen deltaget i 4 Sundhedskommissionsmøder, hvor der behandledes 2 Gange en Kloaksag, 1 Sag om Godkendelse af Vandværksanlæg og 1 Sag angaaende Afløb fra en Septic Tank.

Skolerne.

Der er i Aaret 1936 bygget nye Skoler i Emb i Morsø Lægekreds og i Heltborg og paa Jegindø i Thisted Lægekreds. Amtsskolekonsulenten oplyser, at der i hele Amtslægekredsen ved Aarets Slutning var 9311 undervisningspligtige Børn, hvilket er en Nedgang paa 518 fra 1934. 19 Kommuner har Fremgang i Børnetallet, men 33 Kommuner har Tilbagegang. Ved Skolen i Solbjerg i Morsø Lægekreds er indrettet en Skolebadeanstalt med varmt og koldt Brusebad. Det varme Vand til et Bad skal kunne leveres for en 3—4 Ører. Skolebørnene bader een Gang ugentlig.

Drikkevandsforsyningen.

I Thisted Lægekreds er opført et nyt Vandværk i Klim, og Opførelsen af nye Vandværker er paabegyndt i Østerild, Hunstrup og Frøstrup.

I Morsø Lægekreds er Opførelsen af et nyt Vandværk i Karby næsten færdig. Iøvrigt henvises angaaende Oplysninger om Drikkevandsforsyningen til Aarsberetningen for 1935.

Omsorg for Børn.

I Thisted Lægekreds er der Børnehjem i Søndbjerg med Plads til 24 Børn i Alderen fra 2½—15 Aar, Gennemsnitsbelægningen har været 22 Børn, og Optagelseshjem i Aas med Plads til 20 Børn i Alderen fra 4—14 Aar, Gennemsnitsbelægningen har været 16 i Aaret 1936. Der har kun været ringe Sygelighed og ingen Dødsfald i noget af Hjemmene.

Foranstaltninger mod Sygdomme.

Ved de **offentlige Vaccinationer** vaccineredes i Thisted Lægekreds 858 Personer og i Morsø Lægekreds 364 Personer, næsten alle med positivt Resultat. Ingen af det Personale, der er ansat ved Sygehusene, Sygeplejen eller Desinfektionsvæsenet, har ladet sig vaccinere eller revacinere i 1936. 1 Person ansøgte om Udsættelse med Vaccinationen.

Ordning af Sygeplejen er gennemført i 50 af Amtslægekredsens Kommuner, men i flere Kommuner har det ikke været muligt at skaffe uddannede Sygeplejersker.

Kampen mod Tuberkulosen. Med Hensyn til Tuberkulosestationernes Virksomhed henvises til det under Afsnit A. anførte. Kampen mod Kvægtuberkulosen, der ledes af Foreningen til Bekæmpelse af Kvægtuberkulose i Thisted Amt, har efter kun 4 Aars Varighed udvist uventede gode Resultater. Der findes i Thisted Amt ca. 9000 Besætninger, af disse er nu 3866 rene Besætninger og yderligere 2000 Besætninger er under systematisk Rensning. Kampen mod Flueplagen, der føres efter de af Professor Mathias Thomsen angivne Retningslinier, har nogen Fremgang. Denne Kamp burde sikkert sættes i System over hele Landet efter lignende lovmæssige Regler som Bekæmpelsen af Oksebremsen.

Embedslægernes retslige Virksomhed.

I Thisted Lægekreds har været afholdt 31 lovmæssige Ligsyn, deraf
9 Gange i Tilfælde af Selvmord,
13 Gange efter Ulykkestilfælde (3 Tilfælde af Drukning, 1 Tilfælde af Skoldning, 1 Tilfælde ved elektrisk Strøm, 1 Automobilpaakørsel, 2 Jernbanepaakørsler, 1 Tilfælde af Fald, 1 Tilfælde af Jordskred, 3 Tilfælde af Forbrænding)
7 Gange i Tilfælde af pludselig Død af oplyst Aarsag og
2 i Tilfælde af pludselig Død af uoplyst Aarsag.
Lovmæssig Ligaabning er fortaget 3 Gange.
Undersøgelse af Personers Sindstilstand er foretaget 27 Gange.
Undersøgelse af Personers Sundhedstilstand er foretaget 17 Gange.
5 Motorførere er undersøgte for Beruselse.
Der er 23 Gange udtaget Blodprøve i Paternitetssager.
6 Arrestanter er behandlede i Arresten for lettere Sygdomstilfælde.
I Morsø Lægekreds har der været afholdt 11 lovmæssige Ligsyn, deraf
1 Gang i Tilfælde af Selvmord,
1 Gang i Tilfælde af Manddrab,
7 Gange efter Ulykkestilfælde (3 Automobilpaakørsler, 1 Hestespark, 1 Cykleulykke, 1 Klemning af en roterende Mølleaksel og 1 Klemning af Skrueaksel i en Baad)
1 Gang i Tilfælde af universel Forfrysning,
1 Gang i Tilfælde af pludselig Død uden forudgaaeede Sygdom.
Der har været afholdt lovmæssig Ligaabning 1 Gang.
Undersøgelser af Personers Sindstilstand er foretaget 6 Gange.

Undersøgelser af Personers Sundhedstilstand er foretaget 5 Gange.
2 Motorførere er undersøgt for Alkoholpaavirkning.
3 Personer er undersøgt for Spiritusmisbrug (Tilhold o. l.)
3 Arrestanter er behandlede for Sygdomstilfælde i Arresten.

Apoteksvisitatser.

I Forening med den pharmaceutiske Visitator er der af Embedslægerne afholdt Visitats paa alle Apoteker i Amtslægekredsen. Der er ikke herved paavist alvorlige Mangler.

Kvaksalveri.

For Retterne har der ikke verseret nogen Kvaksalverisag i 1936. En Læge i Thisted angiver i sin Aarsberetning, at der i hans Praksisomraade er flere „smaa" Kvaksalvere, der sætter Sener og Led „i Pas", een læser over Forbrændinger for at gøre dem smertefri, en anden læser over Ringorm.

Liste over Medicinalpersonalet

i Thisted Amtslægekreds 1936.

Tabel XII a. **Læger**

	Antal ved Aarets Begyndelse	Tilkomne i Aarets Løb	Afgaaede i Aarets Løb	Døde i Aarets Løb	Antal ved Aarets Løb
Amtslæger	1	»	»	»	1
Kredslæger	»	1	»	»	1
Priv. prak. Læger	29	2	1	1	26
Privatis. Læger	»	»	»	»	»
Ialt...	30	3	1	1	31

Læge Poul Nørgaard er udnævnt til Kredslæge i Morsø Lægekreds med Bopæl i Nykøbing M.

Læge Axel Brandt har nedsat sig som praktiserende Læge i Hunborg.

Læge Poul Vogensen har nedsat sig som praktiserende Læge i Nykøbing M.

Læge V. Buus, Hunborg, er afgaaet ved Døden.

Læge Johs. Schousboe, Nykøbing M., er flyttet til Aarhus.

Tabel XII b. **Apotekere**

	Antal ved Aarets Begyndelse	Tilkomne i Aarets Løb	Afgaaede i Aarets Løb	Døde i Aarets Løb	Antal ved Aarets Udgang
Apotekere.....	12	„	„	„	12
Ialt...	12	„	„	„	12

Tabel XII c. **Tandlæger.**

	Antal ved Aarets Begyndelse	Tilkomne i Aarets Løb	Afgaaede i Aarets Løb	Døde i Aarets Løb	Antal ved Aarets Udgang
Tandlæger.....	6	1	„	„	7
Ialt...	6	1	„	„	7

Tandlæge Nicolaj Vestergaard Christensen har nedsat sig i Thisted.

Tabel XII d. **Jordemødre.**

	Antal ved Aarets Begyndelse	Tilkomne i Aarets Løb	Afgaaede i Aarets Løb	Døde i Aarets Løb	Antal ved Aarets Udgang
Distrikts-Jordemødre.....	29	1	„	1	29
Reserve- —	1	„	1	„	„
Privat prakt. —	7	„	„	2	5
Privatiserende —	„	„	„	„	„
Ialt...	37	1	1	3	34

Reservejordemoder Fru Inger Marie Vestergaard, Thisted, er udnævnt til Distriktsjordemoder i Thisted.

Distriktsjordemoder Fru Ane Kirstine Tandrup, Hurup, er afgaaet ved Døden.

Fhv. Distriktsjordemoder Ane Elisabeth Christensen, Frøstrup, er afgaaet ved Døden.

Fhv. Distriktsjordemoder Hansine Nielsen, Hvidbjerg, er afgaaet ved Døden.

Oversigt over Belægningsforhold m. m. paa Sygehusene i Thisted Amt i Aaret 1936.

Tabel XIII.

	Thisted Amts og Bys Sygehus i Thisted	Thisted Amts og Nykøbing Bys Sygehus i Nykøbing	Thisted Amts Sygehus i Fjerritslev	Thisted Amts Sygehus i Koldby	Thisted Amts Sygehus i Vestervig	Thisted Amts Sygehus i Hvidbjerg
Antal Sengepladser:						
1) Medicinsk-kirurgiske	104	65	28	17	16	6
2) Epidemiske	26	14	7	8	5	9
3) Kønssygdomme	0	0	0	0	0	0
4) Sindssygdomme	4	1	0	0	0	0
5) Statsanerkendte Tuberkulosepladser	18	6	0	0	0	0
Antal Patienter ved Aarets Begyndelse:						
a) Medicinsk-kirurgiske	87	86	31	14	18	5
b) Epidemiske	3	3	3	0	0	0
c) Statsanerkendte Tuberkulosepladser	5	6	0	0	0	0
Indlagt i Aarets Løb:						
a) Medicinsk-kirurgiske	1294	1273	296	148	219	89
b) Epidemiske	58	36	0	1	4	6
c) Statanerkendte Tuberkulosepladser	27	15	0	0	0	0
Døde:						
a) Medicinsk-kirurgiske	64	82	22	10	8	8
b) Epidemiske	2	0	0	0	0	0
c) Statsanerkendte Tuberkulosepladser	10	2	0	0	0	0
Antal Patienter ved Aarets Udgang:						
a) Medicinsk-kirurgiske	89	98	30	15	16	2
b) Epidemiske	2	2	0	0	4	5
c) Statsanerkendte Tuberkulosepladser	6	6	0	0	0	0
Sygedage:						
a) Medicinsk-kirurgiske	43291	44270	8984	5943	6557	2098
b) Epidemiske	2017	865	62	64	158	248
c) Statsanerkendte Tuberkulosepladser	2622	2183	0	0	0	0
Gennemsnitligt dagligt Antal Patienter:						
a) Medicinsk-kirurgiske	118,60	121,29	24,60	18,10	18,40	6,40
b) Epidemiske	5,52	2,37	0,17	0,17	0,42	0,68
c) Statsanerkendte Tuberkulosepladser	7,18	5,98	0	0	0	0
Indtægt ved Kur og Pleje	116358 Kr.	114708 Kr.	26805 Kr.	16642 Kr.	18300 Kr.	6474 Kr.
Tilskud fra Stat og Kommune	132178 Kr.	138858 Kr.	25320 Kr.	18961 Kr.	14690 Kr.	7218 Kr.
Driftsudgifter ialt	283668 Kr.	290057 Kr.	53211 Kr.	35264 Kr.	32956 Kr.	13742 Kr.
Lønningskonto	98101 Kr.	96077 Kr.	16550 Kr.	10320 Kr.	11624 Kr.	5604 Kr.
Forplejningskonto	62396 Kr.	66844 Kr.	13982 Kr.	9241 Kr.	7754 Kr.	4278 Kr.
Antal Kostdage	74038	69164	14459	9397	10032	4209

I Thisted Amtslægekreds findes ingen Privatklinikker eller Sygeafdelinger ved en offentlig eller privat Institution.